

Dział: *Nadzoru Nasiennego*

Sprawa: *Uzyskanie świadectwa kwalifikacji materiału siewnego roślin rolniczych*

Przedmiot sprawy:

Wydawanie świadectw oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych na podstawie przeprowadzonej oceny polowej.

Oceny polowej roślin rolniczych dokonuje się na plantacjach nasiennych prowadzonych przez wnioskodawcę lub producenta na podstawie umowy kontraktacyjnej zawartej z wnioskodawcą.

Podstawa prawna:

Art. 73 ust. 1 w związku z art. 36 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 568, z 2020 r. poz. 425).

Wymagane dokumenty:

Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych składa się do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na położenie plantacji nasiennej.

Wniosek o dokonanie oceny polowej składają:

- a) zachowujący odmianę lub upoważniona przez niego osoba, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem do odmiany;
- b) prowadzący obrót – w przypadku odmian niechronionych wyłącznym prawem do odmiany.

Do wniosku o dokonanie oceny polowej dołącza się:

- 1) oświadczenie zachowującego odmianę, że materiał siewny został wyprodukowany zgodnie z metodyką hodowli przyjętą dla danej odmiany, oraz własne oznaczenie odmiany identyfikujące materiał siewny użyty do siewu – w przypadku zgłaszania do oceny polowej materiału siewnego na plantacji obsianej albo obsadzonej materiałem matecznym;
- 2) opis składników odmiany mieszańcowej – w przypadku zgłaszania do oceny polowej odmiany mieszańcowej; w opisie nie uwzględnia się składników, którymi są odmiany wpisane do krajowego rejestru lub wspólnotowych katalogów;
- 3) oryginał albo kopię protokołu pobrania próby materiału siewnego do oceny tożsamości i czystości odmianowej;
- 4) oryginał albo kopię dokumentu zakupu zawierającego w szczególności numer partii i stopień kwalifikacji – w przypadku zgłaszania do oceny polowej materiału siewnego na plantacji nasiennej obsianej albo obsadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany, z wyłączeniem plantacji nasiennej obsianej albo obsadzonej przez zachowującego odmianę materiałem siewnym własnej odmiany w gospodarstwie będącym w jego posiadaniu;

- 5) dla partii materiału siewnego wytworzonego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokument potwierdzający spełnienie wymagań jakościowych, a w przypadku sadzeniaków ziemniaka – również wymagań zdrowotności, wystawiony przez właściwy dla danego państwa urząd kwalifikacyjny,
- 6) oryginał albo kopie decyzji Centralnego Ośrodka w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego przeznaczonego do testów lub doświadczeń polowych albo zgody w tym zakresie właściwego urzędu państwa członkowskiego, o których mowa a art. 108 ust. 1 i 2 – w przypadku zgłoszenia do oceny materiału siewnego na plantacji nasiennej obsianej lub obsadzonej materiałem siewnym odmian roślin rolniczych lub warzywnych, zgłoszonych do krajowego rejestru lub rejestrów innych państw członkowskich, przeznaczonym do testów i doświadczeń polowych.
- 7) W przypadku wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego wieloletnich roślin rolniczych dokumenty dołącza się tylko w pierwszym roku oceny.

W przypadku plantacji nasiennych, na których odbywa się wytwarzanie materiału siewnego odmian roślin rolniczych pochodzących z państw trzecich, objętych systemami OECD, do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych dołącza się:

- 1) świadectwo Międzynarodowego Związku Oceny Nasion (ISTA) oraz certyfikat stwierdzający stopień kwalifikacji lub kategorię materiału siewnego, spełniające wymagania odpowiedniego systemu OECD;
- 2) etykietę każdej partii materiału siewnego użytego do obsiewu plantacji;
- 3) oświadczenie zachowujące odmianę, że materiał siewny został wyprodukowany zgodnie z metodyką hodowli przyjętą dla danej odmiany oraz własne oznaczenie odmiany identyfikujące materiał siewny użyty do siewu – w przypadku zgłaszania do oceny polowej materiału siewnego na plantacji obsianej albo obsadzonej materiałem matecznym;
- 4) pisemną zgodę właściwego urzędu kwalifikacyjnego państwa trzeciego, w którym odmiana jest wpisana do rejestru i której materiał siewny podlega wytwarzaniu.

Wnioskodawca, składając wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego odmiany:

- 1) wpisanej do rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego lub państwa stowarzyszonego, lub państwa trzeciego, dołącza do wniosku urzędowy opis odmiany sporządzony przez jednostkę zajmującą się rejestracją odmian w tym państwie;
- 2) zgłoszonej i przyjętej do badań rejestrowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym, dołącza do wniosku tymczasowy opis odmiany sporządzony przez jednostkę zajmującą się rejestracją odmian w tym państwie lub opis odmiany sporządzony przez zachowującą odmianę wraz z tłumaczeniem na język polski.

Wnioskodawca, który złożył wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych, przechowuje etykiety dotyczące partii materiału siewnego użytego do siewu lub sadzenia do czasu zakończenia oceny tego materiału i okazuje je na żądanie organu dokonującego oceny albo przekazuje je producentowi materiału siewnego.

W przypadku, gdy wnioskodawca przekaze producentowi materiału siewnego etykiety, producent materiału siewnego jest obowiązany do przechowywania etykiet do czasu zakończenia oceny tego materiału i okazywania etykiet na żądanie organu dokonującego oceny.

Oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych dokonują upoważnieni przez wojewódzkiego inspektora pracownicy wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa zwani dalej „urzędowymi kwalifikatorami”.

Oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych kategorii kwalifikowany, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka, mogą dokonywać również osoby fizyczne, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora, zwane dalej „akredytowanymi kwalifikatorami”.

Do oceny polowej zgłaszać można odmiany roślin rolniczych wpisane do:

- krajowego rejestru,
- rejestrów państw członkowskich UE,
- rejestrów krajów trzecich.

Terminy składania wniosków do oceny polowej:

- a) **do 15 marca** – dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych ozimych i gatunków wieloletnich,
- b) **do 15 maja** – dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych,
- c) **do 20 maja** – dla ziemniaka,
- d) **do 31 sierpnia** – dla gatunków roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania.

Terminy oceny stanu plantacji:

- **zboża:** dwie oceny stanu plantacji – **pierwsza** w okresie poprzedzającym kwitnienie lub przed użyciem chemicznych czynników krzyżowania, **druga** w okresie dojrzewania nasion,
- **bobowate grubonasienne:** **jedna** ocena stanu plantacji w okresie od pełni kwitnienia roślin do początku zawiązywania strąków, w przypadku łubinów **druga** ocena w okresie zawiązywania strąków,
- **bobowate drobnonasienne:** jedna ocena stanu plantacji w okresie między pełnią kwitnienia, a dojrzewaniem nasion,
- **wiechlinowate:** dwie oceny stanu plantacji – **pierwsza** przed kwitnieniem, **druga** w okresie między pełnym wykłoszeniem, a dojrzewaniem nasion,
- **inne rośliny rolnicze:** dla roślin dwuletnich w pierwszym roku uprawy – jedna ocena w okresie wytwarzania wysadków, w drugim roku uprawy, a dla roślin jednorocznych – jedna ocena w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion,
- **ziemniak:** nie mniej niż dwie oceny stanu plantacji – **pierwsza** kiedy rośliny osiągną wysokość około 20 cm, **druga** w okresie od pełni kwitnienia plantacji do dwóch tygodni po kwitnieniu, jednak nie później niż przed początkiem żółknięcia i zasychania liści.

Jednostki organizacyjne Inspektoratu odpowiedzialne za załatwienie sprawy:

Oddziały WIORiN, Dział Nadzoru Nasiennego.

Sposób przekazywania informacji o załatwieniu sprawy:

O terminie oceny polowej kwalifikator powiadamia producenta z wyprzedzeniem.

Na podstawie wyników oceny polowej wydaje się:

- świadectwo oceny polowej,
- informację o dyskwalifikacji materiału siewnego po ocenie polowej.

Tryb odwoławczy:

Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej nie zgadza się z wynikiem oceny dokonanej przez akredytowane podmioty, może złożyć wniosek o ponowne dokonanie oceny do wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce dokonywania oceny.

Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej nie zgadza się z wynikiem oceny dokonanej przez wojewódzkiego inspektora, może złożyć wniosek o ponowne dokonanie oceny do Głównego Inspektora za pośrednictwem tego wojewódzkiego inspektora.

Wniosek, o którym mowa powyżej, składa się w terminie 3 dni od otrzymania świadectwa oceny polowej lub informacji o dyskwalifikacji.

W przypadku złożenia wniosku o ponowne dokonanie oceny polowej, na plantacji nasiennej od dnia dokonania oceny polowej nie dokonuje się żadnych zmian mogących wpłynąć na stan tej plantacji.

Po ponownym dokonaniu oceny wydaje się świadectwo albo informację, które są ostateczne.

Inne informacje:

Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych może prowadzić **przedsiębiorca, w tym przedsiębiorca wytwarzający materiał siewny**, który zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem siewnym wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania przedsiębiorcy – w przypadku gdy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 85 tej samej ustawy, obowiązek zgłoszenia zamiaru prowadzenia obrotu materiałem siewnym nie dotyczy podmiotu prowadzącego sprzedaż materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych **wyłącznie** dla nieprofesjonalnych odbiorców.

Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych wytworzonym w posiadanym przez siebie gospodarstwie rolnym może prowadzić **rolnik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników**, jeżeli zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem siewnym wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce swojego zamieszkania.